

Innehåll

Miljö- och hälsoskydd	1
Miljömålsarbete	3
Naturvård	4
Fysisk planering	5
Aktuellt från andra myndigheter	7

Vänsterspalten

Kalendarium	2
Nya publikationer	3
Remissyttranden	4
Beslut från miljöprövningsdelegationen	5
Personalnytt	6

MILJÖ & PLAN *nytt*

Länsstyrelsen i Stockholms län
Box 22067
104 22 STOCKHOLM

Tfn 08-785 40 00 (vx)
Fax 08-651 57 50

E-post:
fornamn.efternamn@lansstyrelsen.se

Webbplats:
www.lansstyrelsen.se/stockholm

Ansvarig utgivare: Lars Nyberg

Redaktörer: Håkan Häggström, Anna Åhr Evertson, Eva Olsson, Mattias Jansson, Lena Hackzell, Britta Roos samt Christina Fagergren.

Nyhetsbrevet kommer ut 4 gånger/år.
Nyhetsbrevet finns även på
www.lansstyrelsen.se/stockholm/miljoplannytt

Nästa nummer är planerat till september 2009.

Grafisk form: Christina Fagergren och Monica Burell

Välkommen till ett nytt nummer av Miljö & Plan Nytt!

I detta nummer kan du bland annat läsa om Länsstyrelsens yttrande i miljöprocessutredningen, miljöövervakningsdagarna 2009, slätterdagar på Ängsö och om de nya strandskyddsbestämmelserna.

Trevlig läsning!

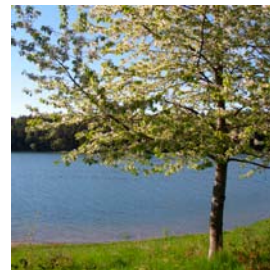

Foto: Christina Fagergren / Länsstyrelsen

Miljö- och hälsoskydd

Nätverk för hälsoskyddsinspektörer

Boka redan nu in nästa nätverksträff för hälsoskyddsinspektörer som blir den 16 september 2009 och har temat ventilation. Mer information om denna träff kommer senare. Minnesanteckningar och presentationer från alla hälsoskyddsnätverkets träffar sedan 2003 hittar du på [Miljösamverkan Stockholms webbplats](#) >>

Kontakt: Eva Olsson, tfn 08-785 42 56
och Therese Vestin, tfn 08-785 50 19

Miljöprocessutredningens delbetänkande

Länsstyrelsen har i yttrande över Miljöprocessutredningens delbetänkande Miljöprocessen (SOU 2009:10) tillstyrkt att prövning av miljöfarliga verksamheter (A och B) och vattenverksamheter flyttas till en förvaltningsmyndighet. Länsstyrelsen anser dock att detta bör samordnas med pågående översyn av länsstyrelseorganisationen. Om prövningsorganisationen genomförs tidigare anser Länsstyrelsen att utredningens alternativförslag bör genomföras. Detta innebär att prövningen sker inom en avdelning hos några länsstyrelser med möjlighet att bereda ärenden vid övriga länsstyrelser. Vidare anser Länsstyrelsen att resursbehovet bör utredas vidare. Länsstyrelsens yttrande finns att läsa [här](#) >>

Kontakt: Anette Broman, tfn 08-785 51 35

Miljösamverkan Stockholms län

Inom Miljösamverkan Stockholms län har en handledning tagits fram av arbetsgruppen i delprojektet "Minireningsverk" där inspektörer från fem av kommunerna i Stockholms län ingått.

Läs rapporten på [Miljösamverkan Stockholms webbplats](#) >>

Kalendarium

2-4 september

Grundkurs för naturbevakare

För personal som arbetar i fält i naturreservat på uppdrag av Länsstyrelsen, Skärgårdsstiftelsen, Stiftelsen Tyrestaskogen eller länets kommuner.

16 september

Nätverksträff för hälsoskyddsinspektörer - Tema Ventilation

Mer info om nätverket finns här >>

29-30 september

Förorenade områden

Två utbildningsdagar med fokus på frågeställningar som rör arbetet med förorenade områden.

30 september - 1 oktober

Miljöövervakningsdagarna 2009

Under två dagar träffas landets miljöövervakare för att informera varandra och diskutera vad som händer inom miljöövervakningen.

7 oktober

Nya klassificerings- och märningsregler för kemiska produkter och Reach-tillsyn

Information om den nya EG-förordningen om klassificering och märkning av kemiska produkter samt om Reach-tillsyn.

22 oktober

Bullernätverket

Seminarium om bulleråtgärder.

Anmälan och mer info om seminarierna hittar du på:

www.lansstyrelsen.se/stockholm/seminarier

Radon i Stockholms län

År 2006 genomförde Länsstyrelsen en radonstudie för att få fram ett underlag till uppföljningen av miljömålet Säker Strålmiljö. Enkätstudien visar att man troligen kan uppnå delmålet om radon i skolor och förskolor. Läs mer [här >>](#)

Kontakt: Eva Olsson, tfn 08-785 42 56

Förorenade områden

Databas över förorenade områden

En ny databas över förorenade områden kommer inom kort att tas i bruk av länsstyrelserna. För närvarande pågår arbete inför migreringen som planeras att genomföras innan sommaren. Den nya databasen är mer omfattande än nuvarande MIFO-databas, bland annat finns möjlighet att länka till rapporter och andra dokument. På sikt kommer eventuellt även kommuner få tillgång till databasen.

Förorenade områden och fysisk planering

Naturvårdsverket och Boverket har tagit fram information om deras tolkning av hur miljöbalken och plan- och bygglagen bör tillämpas i frågor om förorenade områden och fysisk planering och hur lagstiftningarna bör användas tillsammans. Där finns bland annat ett översiktligt flödesschema som visar hur problematiken kring förorenade områden kan hanteras inom fysisk planering och då främst detaljplanering, se Naturvårdsverkets webbplats [här >>](#)

Litteratur

Ett femtiotal projekt har under 2003-2009 genomförts inom kunskapsprogrammet *Hållbar sanering* inom områdena undersökningsmetoder, riskbedömning, riskvärdering, riskkommunikation och åtgärdslösningar. Resultaten redovisas i en rapportserie från *Hållbar sanering*. Rapporterna liksom en sammanfattning och viktiga resultat som kommit fram inom programmet finns på *Hållbar sanerings* webbplats [här >>](#)

Kurs

En kurs med fokus på förorenade områden kommer att hållas i Borlänge den 29-30 september. Kursen anordnas gemensamt av länsstyrelserna i Mälardalsregionen, Gotlands och Dalarnas län. Utbildningen riktar sig i första hand miljö- och hälsoskyddshandläggare på kommunerna.

Läs mer [här >>](#)

Kontakt: Birgitta Swahn, tfn 08-785 51 03

Aktuella avgöranden från Miljööverdomstolen

Hästhållning

Miljööverdomstolen har fastställt miljödomstolens dom angående skyddsavstånd för hästhållning. Länsstyrelsen förbjöd hållande av hästar på en fastighet inom ett avstånd på 150 meter från gränsen till två andra fastigheter. Miljödomstolen ändrade Länsstyrelsens beslut till att byggnader som låg drygt 50 meter från grannfastigheterna fick användas som stall och Miljööverdomstolen instämde i Miljödomstolens bedömning (Dom M 8448-07).

Foto: Christina Fagergren / Länsstyrelsen

Nya publikationer

Rapporter

Rapport 2009:4 Årsrapport 2008 - Informationscentralen för Egentliga Östersjön

Övrigt

Verktyg för ett renare vatten i Stavbofjärden

Geocaching - Skattjakt med GPS.

Dricksvattenförekomster i Stockholms län - Prioriteringar för långsiktigt skydd.

Radon i Stockholms län

Miljömålsarbete

Samråd i Norra Östersjöns vattendistrikt

Alla som vill kan ge synpunkter på förslag till förvaltningsplan, miljökvalitetsnormer och åtgärdsprogram. Svara senast 1 september till Vattenmyndigheten (721 86 Västerås) eller e-posta till: vattenmyndigheten.vastmanland@lansstyrelsen.se

En digital svarsenkät finns på vattenmyndighetens webbplats [här >>](#)

Vattendelegationen fattar beslut den 22 december 2009. Beredningssekretariatet har kommunicerat med tjänstemän, politiker och andra som berörs av remissen, via till exempel Vattendagen på Södertörn, Öppet hus för kommunerna, Remissövning med VAS-rådet och Workshop om remissförslagen. Dokumentation hittar du [här >>](#)

Kontakt: Christian Weyer, 08 785 45 82

Miljöövervakningsdagarna 2009

Länsstyrelsen i Stockholms län bjuder in till årets Miljöövervakningsdagar 30 september - 1 oktober. Under två dagar träffas landets miljöövervakare för att informera varandra och diskutera vad som händer inom miljöövervakningen. Konferensens första dag består av övergripande föredrag och avslutas med middag. Andra dagen består av fyra parallella föredragsblock, följd av olika temautflykter under eftermiddagen.

Läs inbjudan och programmet [här >>](#)

Anmäl dig [här >>](#)

Mer information: Karin Ek, tfn 08-785 51 20, karin.ek@lansstyrelsen.se eller Britta Höglund, tfn 08-785 43 15, britta.hoglund@lansstyrelsen.se

Många bryggor små...

Länsstyrelsen har på uppdrag av Mälarens vattenvårdsförbund karterat strandexploatering runt Mälaren. Karteringarna visar hur strandexploateringen förändrats mellan 1960 och 1999 i flera studieområden. Resultaten visar att exploateringen har ökat successivt. Det finns ingen anledning att tro att exploateringstakten avstannat efter 1999. Både exploateringsgraden och exploateringstakten skiljer sig mycket mellan de olika Mälarkommunerna.

Foto: Christina Fagergren / Länsstyrelsen

Rapporten *Strandexploatering kring Mälaren - en förändringsstudie* hittar du [här >>](#)

Broschyren *Många bryggor små... Om strandexploatering kring Mälaren* hittar du [här >>](#)

Kontakt: Klara T Rosenström, tfn 08-785 41 03

Skarvpopulationen i Mälaren stabil

För sjätte året i rad har skarvarna i Mälaren räknats. Sammanlagt noterades 2368 aktiva bon fördelade på 19 kolonier. Det är nästan identiskt antal skarvar som förra året. Den största kolonin (Måsskär och Lindskär i Brofjärden) var på 435 bon. Du hittar mer information om Länsstyrelsens inventeringar av fåglar i Mälaren [här >>](#) och en sammanställning av skarvbeståndets utveckling [här >>](#)

Kontakt: Mats Thuresson, tfn 08-785 51 04

Remissyttranden

Yttrande över gränsöverskridande miljökonsekvenser av Nord Streams gasledningsprojekt genom Östersjön (2009-05-11)

Yttrande över Naturvårdsverkets förslag till vägledning om begränsning av externt buller från industrier och likartad miljöfarlig verksamhet (2009-05-07)

Yttrande till Miljödepartementet över Nationell strategi för främmande arter samt EU-kommissionens meddelande KOM (2008) 789 om EU-strategi för invasiva arter (2009-02-04)

Svårigheter att klara miljömålen i tid

Stockholms län har svårt att nå upp till miljömålen. Det visar en ny miljömålsuppföljning från Länsstyrelsen. En tredjedel av de regionala delmålen bedöms som mycket svåra att nå inom utsatt tid. Hälften av delmålen kan nås förutsatt att nya åtgärder genomförs. En femtedel av målen bedöms kunna nås i tid.

Läs mer i rapporten Saldo 2008 [här >>](#)

Kontakt: Åsa Andreasson, tfn 08-785 51 05

Pilotprojekt för Östersjön

Länsstyrelsen har startat ett pilotprojekt "Verktyg för ett renare vatten i Stavbofjärden" tillsammans med LRF och Södertälje kommun. Projektets syfte är att minska övergödningen i Stavbofjärden och vidare ut i Östersjön. Genom att använda de verktyg som finns, till exempel våtmarker, skyddszoner, Greppa näringen och åtgärder för enskilda avlopp kan utsläppen av näringsämnen minskas. Hittills har en broschyr tagits fram och ett välbesökt seminarium hållits för lantbrukarna i området.

Läs broschyren [här >>](#)

Kontakt: Åsa Andreasson, tfn 08-785 51 05

Naturvård

Värdefull skog blir naturreservat

Länsstyrelsen har bildat Bränntorpets naturreservat cirka 2 mil nordväst om Norrtälje. Det 29 hektar stora området består av äldre grandominerad kalkbarrskog, lövskog och sumpskog. I skogen, som nu får ett långsiktigt skydd, finns flera rödlistade arter som till exempel svamparna violgubbe, koppartaggsvamp och duvspindling. I Stockholms län finns 251 naturreservat som tillsammans utgör cirka sju procent av länets totala landarea.

Beslut om Bränntorpets naturreservat kan du läsa [här >>](#)

Skötselplan för Bränntorpets naturreservat kan du läsa [här >>](#)

Kontakt: Björn-Axel Beier, tfn 08-785 52 23

Slåtterdagar på Ängsö

Fyra dagar med lieslåtter på Ängsö. Ta tillfället i akt och var med i en kursdag i lieslåtter på Ängsö i sommar. Kjell Gustafsson, liemannen, från Ängsgårdets natur & kultur lär oss att hantera en lie. Tisdagen den 28 juli, en dag för alla som arbetar med natur- och kulturvård i länet.

Onsdagen den 29 juli är en dag för brukare i länet och i mån av plats även övriga som arbetar med skötsel av slåtterängar.

Torsdagen den 30 juli och lördagen den 1 augusti kan man lära mer om olika moment i lieslåttern.

De två första dagarna är antalet deltagare begränsat så anmäl dig snarast om du vill vara med.

Mer information om slåtterdagarna på Ängsö hittar du [här >>](#)

Kontakt: Ulf Birgersson, tfn 08-785 42 76

Foto: Börjermalin, Bergby, 1935.
En bild på Karl Jansson Bergby.

Beslut från miljöprövningsdelegationen

Stockholms stad

Tillstånd genom delbeslut till sluttäckning av den så kallade Norra deponin vid Lövsta industriområde på fastigheten Hässelby Villastad 36:1 i Stockholm Stad.

SITA Sverige AB

Tillstånd avfallshantering på fastigheterna Repliken 1, Repliken 2 och Roboten 2 i Kappetorps industriområde, Sollentuna kommun.

Sika Sverige AB

Ändringstillstånd till utökad produktion av kemiska produkter på fastigheten Veddesta 2:28 i Veddesta Industriområde, Järfälla kommun.

Jubileumsfirande i Ängsö nationalpark

Den 24 maj firade Länsstyrelsen att det var 100 år sedan Ängsö nationalpark bildades. I strålade sol bjöds besökarna på bland annat invigningstal, guideade vandringar, utställningar och besök på sandkilen Helmi. Blomstrande Adam och Eva, kungsängsliljor och majvivor prydde de vackra slätterängarna.

Nästan 700 personer deltog i firandet och stämningen var glad och uppsluppen. Det blev en fin familjefest, precis som vi på Länsstyrelsen önskat!

Kontakt: Anette Almlöf, tfn 08-785 42 47

Foto: Mattias Jansson / Länsstyrelsen

Fysisk planering

Förnyat strandskydd

Nya strandskyddsbestämmelser träder i kraft den 1 juli 2009 respektive 1 februari 2010.

Länsstyrelsen anordnade vid tre tillfällen i april välbesökta halvdagsseminarium om de nya bestämmelserna. Närmare 160 kommunala tjänstemän deltog från ett tjugotal av länets kommuner. På programmet stod bland annat ansvarsfördelningen mellan stat och kommun, särskilda skäl för dispens och upphävande av strandskydd, planeringsunderlag för vattenmiljöer, samt strandskydd och vattenverksamhet. Även förutsättningarna för utpekande av landsbygdsutveckling i strandnära läge berördes i någon mån.

Den 1 oktober i år ska Boverket och Naturvårdsverket presentera en vägledning om den nya lagstiftningen. Allmän information samt material från seminarierna hittar du [här >>](#)

Kontakt: Anna Dominkovic, tfn 08-785 43 53

Seminarium om ändamålsenliga planbestämmelser

Den 13 okt och 24 november ordnar Länsstyrelsen seminarium med temat ändamålsenliga planbestämmelser. Önskemålet kommer från många handläggare i länets kommuner. Seminariet vänder sig till både bygglov- och planhandläggare.

Bakgrunden är å ena sidan att många fina intentioner i nya detaljplaner inte kan genomföras i praktiken eftersom planbestämmelserna inte är utformade så att önskade krav kan ställas i samband med bygglovgivning. Å andra sidan kan planerna vara så detaljerade att tänkta projekt inte kan genomföras utan avvikelser. Det kan rent av vara så att kommunen inte kan ge bygglov till ett förslag som man skulle vilja genomföra i ett nytt planområde på grund av begränsningar i detaljplanen. De i särklass största problemen gäller byggnadshöjder, våningsantal och anpassning till omgivande terräng.

Vi hoppas på ett givande erfarenhetsutbyte mellan deltagarna och oss på Länsstyrelsen. Kom gärna med tips om innehåll. Seminariet äger rum på eftermiddagen den 13 oktober med repris den 24 november. Mer information kommer till hösten.

Kontakt: Pia Olsson, tfn 08-785 5014

Seminarium om matnyttiga domar

Länsstyrelsen informerade för några år sedan länets kommuner om innehållet i och konsekvenserna av prejudicerande domar i PBL-ärenden eller andra bedömningar av intresse hos överprövande instanser.

Personalnytt

Miljöskyddsenheten

Nils Edberg har gått i pension.

Henning Persson började den 23 mars 2009, har ett års projektanställning och jobbar med förorenade områden.

Per Berglund börjar den 1 juli 2009, har 6 månaders vikariat och ska jobba med vattenverksamhet.

Filip Norlén börjar den 1 september 2009 och ska jobba med miljöfarlig verksamhet.

Leena Taillefer är tjänstledig t.o.m. den 30 september 2009.

Björn Sundqvist är tjänstledig fr.o.m. den 1 augusti 2009.

David Lokrantz är föräldraledig fr.o.m. den 22 juni 2009.

Miljöanalysenheten

Svante Lundquist är projektanställd sex månader på miljöanalysenheten för att arbeta med koordinering av havsmiljöanslaget.

Naturvårdsenheten

Charlotta Linder tillsvidareanställs från den 1 juli.

Miguel Jaramillo tillsvidareanställs från den 1 juli.

Lena Malmström är nationell samordnare för Naturens År och koordinator för Europarc federationens nordisk-baltiska sektion från 1 juni t.o.m. 31 december 2009.

Planavdelningen

Susann Sass-Jonsson och *Pia Olsson* har börjat hos oss.

I augusti kommer *Cristina Björn* och *Johan Hjalmarsson*.

Till hösten, preliminärt den 23 september och 30 september, planerar vi att återkomma med liknande informationsträffar. Länsstyrelsens jurister med bistånd av planavdelningen medverkar och det kommer att avsättas mycket tid för frågor.

Kontakt: Elisabeth Ehrlén, tfn 08-785 44 77

Öppet hus – favorit i repris 3 nov!

Reservera redan nu den 3 november i kalendern. Länsstyrelsens planavdelningen ordnar då sitt årliga öppna hus för kommunerna. Nytt material presenteras och aktuella frågor diskuteras gemensamt. Enligt traditionen börjar vi vid 15-tiden och avslutar med något ät- och drickbart under trevliga former. Vi håller till i konferensavdelningen på Länsstyrelsen. Mer information kommer i nästa nummer av Miljö- och Plannytt.

Kontakt: Lena Hackzell, tfn 08-785 51 73

Förslag till ny PBL på remiss

Ett sjuttioal remissinstanser har fått förslag till ny PBL på remiss under sommaren, däribland Länsstyrelsen i Stockholm. Avsikten är att lagrådsremiss och proposition ska läggas under hösten. Den nya lagen föreslås träda i kraft den 1 mars 2010.

Läs mer här: [Missiv >>](#) [PM >>](#) [LR-remiss >>](#)

Kontakt: Inger Holmqvist, tfn 08-785 54 26

Ny granskning plan- och byggprocessen med avseende på buller

Riksrevisionen, RRV, har granskat statens insatser för bedömning av buller vid planläggning och byggande av bostäder. Kritik riktas mot statens styrning som RRV inte anser tillgodoser grundläggande krav på transparens och förutsägbarhet i plan- och byggprocessen i fråga om buller. Länsstyrelserna får kritik för att man tillämpar riktvärden olika och saknar samsyn i sina bedömningar. Den policy som Länsstyrelsen i Stockholm i samarbete med flera aktörer tagit fram uppges ha fått stor spridning. Intervjuade kommuner framhöll att policyn skapat förutsägbarhet och större likhet i bedömningarna i länet.

Riksrevisionens rapport RiR 2009:5 hittar du [här >>](#)

Kontakt: Claes Halling, 08-785 54 19

Läget i länet på bostadsmarknaden 2009

Bostadsbyggandet i Stockholms län halverades 2008 och kommer att ligga kvar på en låg nivå de närmaste åren. Mest minskar byggandet av nya småhus och bostadsrätter. Antalet påbörjade hyresrätter minskar inte i samma utsträckning. Det här och mycket mer kan ni läsa i Länsstyrelsens rapport *Läget i länet på bostadsmarknaden 2009*.

Du hittar rapporten [här >>](#)

Du kan också beställa den [här >>](#)

Kontakt: Henrik Weston, tfn 08-785 50 76

Foto: Lena Hackzell / Länsstyrelsen

Aktuellt från andra myndigheter

Fastighetsägares egenkontroll – nationellt tillsynsprojekt 2010

Socialstyrelsen kommer under 2010 att driva ett nationellt tillsynsprojekt för att förbättra fastighetsägares rutiner för egenkontroll enligt miljöbalken. Redan under hösten 2009 startar projektet med seminarier för kommunernas miljöförvaltningar. Mer info om projektet finns på Socialstyrelsens webbplats [här >>](#)

